

UZASADNIENIE
PROJEKTU UCHWAŁY RADY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków
o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej

Rozwiązania zaproponowane w przedstawionym projekcie uchwały są konsekwencją nowelizacji ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), która wprowadza do obrotu prawnego pojęcie inicjatywy lokalnej (art. 2 pkt 4 ustawy), przez którą rozumie się „formę współpracy jednostek samorządu terytorialnego z ich mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania określonych zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej”.

Zgodnie z art. 19b. ustawy, w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy mogą złożyć wniosek w zakresie:

- budowy, rozbudowy lub remontów dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, budynków oraz obiektów architektury stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego,
- działalności charytatywnej,
- podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- promocji i organizacji wolontariatu,
- edukacji, oświaty i wychowania, działalności w sferze kultury fizycznej i turystyki,
- ochrony przyrody, w tym zieleni w miastach i wsiach,
- porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Rozdział 2a ustawy, w szczególności art. 19c, wskazuje, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Oceny wniosków dokonuje następnie organ wykonawczy, biorąc pod uwagę ustalone kryteria, a także celowość zadania z punktu widzenia potrzeb społeczności lokalnej.

W związku z powyższym, aby zapewnić właściwą realizację przepisów ustawowych, koniecznym jest stworzenie stosownej uchwały Rady m.st. Warszawy, a także powiązanego z nią zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy. Zapisy rangi ustawowej nie znajdują bowiem swojego odpowiednika w obowiązujących aktach prawa miejscowego.

Możliwość realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej to nowe rozwiązanie wprowadzone do ustawy, które polega na tym, że mieszkańcy przychodzą z pomysłem na realizację określonego przedsięwzięcia i jednocześnie deklarują współdziałanie w jego wykonaniu. Przedstawione projekty uchwały Rady Miasta Stołecznego Warszawy oraz zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy szczegółowo realizują zapisy ustawy w tym względzie.

Mieszkańcy rozumiani są tutaj jako osoby zamieszkujące dane miejsce i wiążące z nim swoje „centrum interesów życiowych”. Mieszkańcy przy zgłaszaniu inicjatywy mogą działać samodzielnie,

skorzystać z pomocy organizacji pozarządowej lub podmiotu o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Mieszkańcy lub reprezentująca ich organizacja lub podmiot mogą zwrócić się z inicjatywą do samorządu, gdzie mają miejsce zamieszkania lub siedzibę (art. 19b ust. 1 ustawy i odpowiednio § 2 projektu uchwały).

Mieszkańcy zgłaszają inicjatywę w formie wniosku, zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego (art. 19b ust. 2 ustawy oraz odpowiednio § 3 projektu uchwały). Zgodnie z zapisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zobowiązanie mieszkańców może polegać na świadczeniu pracy społecznej, na świadczeniach pieniężnych lub rzeczowych (art. 19e ustawy). Niniejsze zapisy ustawowe znajdują odbicie w kryteriach oceny wniosków określonych w § 5 projektu uchwały w załączniku nr 2 do projektu uchwały.

Podstawą do rozstrzygnięcia, czy dana inicjatywa będzie realizowana, winna być jej ocena wedle kryteriów zaproponowanych w treści załącznika nr 2 do projektu uchwały. Uwzględniono w nich wymóg sformułowany wprost w art. 19c ustawy, który wyraźnie wskazuje, iż główny nacisk należy położyć na wkład pracy społecznej, jak również na celowość realizacji zadania z punktu widzenia potrzeb społeczności lokalnej. Kryteria oceny powinny zatem uwzględniać bieżące cele, priorytety i potrzeby społeczności lokalnych. Konieczne jest jednak uzupełnienie tej oceny o analizę ewentualnych skutków finansowych realizacji inicjatywy oraz możliwości zaangażowania środków m.st. Warszawy (§ 5 projektu uchwały).

Zgodnie z ustawą, oceny wniosku dokonuje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, który następnie wspólnie z wnioskodawcami opracowuje dokumenty niezbędne do przeprowadzenia inicjatywy lokalnej oraz podpisuje umowę o jej wykonanie. Kwestie te zostały szczegółowo uregulowane w projekcie zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy.